

Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
8. ročník, školský rok 2015/16
Testové úlohy pre kategóriu C (9. ročník ZŠ a 4. ročník OG)

Poznámka: otázky monotematickej časti sú označené *

1.* Tri diktatúry v medzivojnovnej Európe – v Nemecku, Taliansku a Sovietskom zväze - viedli agresívnu zahraničnú politiku s cieľom ovládnuť iné územia i celé krajiny. V druhej polovici 30. rokov minulého storočia až do roku 1940 došlo kvôli tomu k významným zmenám na mape. Uvedené krajiny prirad'te k diktatúre, ktorá ich obsadila. Niektorá/é krajina/y sa môže/u uviesť aj viackrát, ak je to potrebné.

Severná Bukovina, Poľsko, Rakúsko, Albánsko, Dánsko, Besarábia, Etiópia,

2.* K vypuknutiu druhej svetovej vojny viedla aj politika ustupovania požiadavkám Nemecka.

- a) Ako sa nazýva táto politika cudzím slovom?
- b) Ktoré dve západné mocnosti túto politiku uplatňovali?
- c) Uveďte priezvisko jedného z hlavných zástancov tejto politiky, ktorého iniciály boli A.N.CH.

3.* Na fotografiách sú vodcovia štátov tvoriacich spojenectvo počas druhej svetovej vojny, ktoré nazvali podľa hlavných miest ich štátov.

- a) Ako sa toto spojenectvo nazývalo?
- b) Uveďte mená (priezviská) vodcov štátov na fotografiách.
- c) Ktorý/í z nich prežil/i druhú svetovú vojnu?

A

B

C

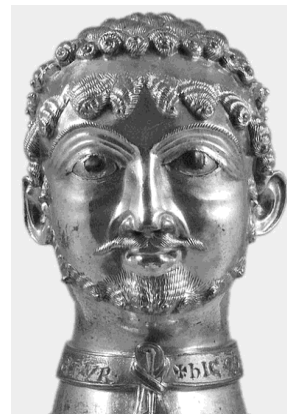
4.* Postoje viacerých mocností sa od čias 1. svetovej vojny zmenili. Uvedené štáty rozdeľte podľa toho, či boli neutrálne na začiatku prvej, resp. druhej svetovej vojny. Niektorý/é štát/y môže/u patriť do oboch skupín.

Španielsko, Turecko, Švajčiarsko, Írsko

5.* Prirad'te časové údaje k uvedeným významným udalostiam druhej svetovej vojny na západnom fronte a správne dvojice zapíšte do odpovedového hárku.

a) útok na Holandsko	1) december 1944
b) útok na Nórsko	2) máj 1940
c) koniec hlavnej etapy Bitky o Britániu	3) apríl 1940
d) kapitulácia Francúzska	4) jún 1944
e) vylodenie v Normandii	5) jún 1940
f) zimná ofenzíva v Ardenách	6) október 1940

6.* Nemecký cisár z 12. storočia, ktorého busta je na pripojenej fotografii, sa stal inšpiráciou pre plánovačov útoku Nemecka na ďalšiu krajinu. Odpovedzte na nasledujúce otázky.

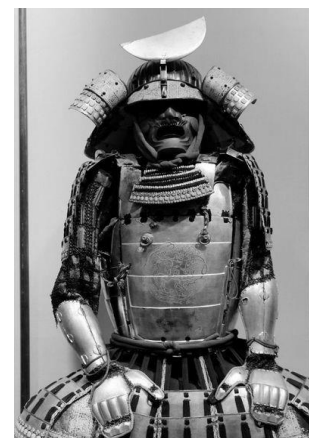
- Ako sa volal tento cisár?
- Na ktorú krajinu bol vedený útok pomenovaný podľa tohto cisára?
- Uveďte presný dátum, kedy sa začal tento útok.

7.* V auguste 1941 bolo sformulované prehlásenie, ktoré malo okrem iného aj nižšie uvedené body. Na základe neho vznikla silná protihitlerovská koalícia. Odpovedzte na súvisiace otázky.

- územné zmeny musia byť v súlade so želaním ľudí na dotknutých územiach
- po zničení nacistického Nemecka budú môcť všetky národy bez strachu žiť v mieri

- Uveďte, pod akým menom poznáme spomínané prehlásenie.
- Vymenujte tri hlavné mocnosti, ktoré sa prihlásili k tomuto prehláseniu.

8.* Prezrite si pripojené fotografie a odpovedzte na nasledujúce otázky.

- Ktorá významná udalosť druhej svetovej vojny je ukrytá v týchto obrázkoch?
- Uveďte presný dátum, kedy k nej došlo.
- Čo znamenala táto udalosť vo vývoji druhej svetovej vojny?

9.* Prezrite si slávne stíhacie lietadlá druhej svetovej vojny a priradte ich ku krajine, kde vznikli.

A

B

C

D

10.* Priradiť časové údaje k uvedeným významným udalostiam druhej svetovej vojny v Tichomorí a správne dvojice zapíšte do odpoved'ového hárku.

a) útok ZSSR v Mandžusku	1) jún 1942
b) začiatok bitky o Guadalcanal	2) august 1945
c) bitka o Midway	3) marec 1945
d) vylodenie na Okinawe	4) august 1942

11.* Vedúci predstavitelia troch najvýznamnejších mocností na strane protihitlerovskej koalície sa počas druhej svetovej vojny stretli na troch konferenciách, na ktorých preberali ďalší postup proti Nemecku a jeho spojencom. Konali sa v Iráne, ZSSR a v Nemecku. Uveďte názvy miest v týchto krajinách, kde sa tieto konferencie konali.

12. Rusko bolo veľkou ale hospodársky zaostalou krajinou a v roku 1917 sa v celej krajine prejavila nespokojnosť s vojnou a cárskym režimom, čo vyvrcholilo zvrhnutím cára.

- a) Pod akým názvom je známa revolúcia v Rusku v roku 1917, ktorá zvrhla cára?
- b) Ako sa volal posledný ruský cár (na fotke)?
- c) Z akého rodu tento cár pochádzal?
- d) Ako zomrel?

13. Po prvej svetovej vojne si novovzniknuté či obnovené štáty zvolili rôzne formy štátneho zriadenia – *republika, kráľovstvo, kráľovstvo bez kráľa*. K štátom uvedeným v odpoved'ovom hárku doplňte správnu formu štátneho zriadenia.

14. Osobnosť na fotografii patrila k najvýznamnejším slovenským politikom prvej polovice 20. storočia, napriek tomu, že mala iné povolanie. Dokonca sa jej meno dostalo do názvu jednej politickej strany.

- a) Ako sa táto osobnosť volá?
- b) Aké bolo jej pôvodné povolanie, ktoré vykonávala popri politickej činnosti?
- c) Uveďte názov politickej strany, ktorá niesla jeho meno.

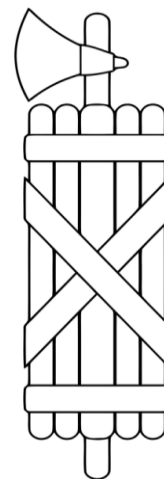

15. V roku 1918 vznikla v novej Česko-slovenskej republike aj prvá vláda. K uvedeným funkciám doplňte mená politikov, ktorí ako prví zastávali daný úrad.

16. Vodcovia ruských bolševikov si často menili pôvodné mená na nové, zvyčajne krátke a úderné. K uvedeným pôvodným menám troch bolševikov doplňte ich nové, pod ktorými sa preslávili.

17. Prezrite si pripojený obrázok a odpovedzte na nasledujúce otázky.

- a) Čo zobrazuje tento obrázok ?
- b) Symbolom ktorej diktatúry sa stal?

18. Čo to bola Kominternu?

- a) Medzinárodná organizácia kominárov
- b) Komunistická internacionála
- c) obdoba olympiády organizovaná v Sovietskom zväze

19. Na Slovensku v medzivojnovom období pôsobilo veľa politických strán. Z hľadiska postoja k usporiadaniu Československa ako štátu sa z nich vytvorili dva dominantné bloky – centralisti a autonomisti. Uvedené strany rozdeľte do týchto blokov, resp. či stáli mimo tohto delenia.

agrárna strana, sociálnodemokratická strana, Slovenská ľudová strana, Slovenská národná strana, komunistická strana, Karpatonemecká strana

20. Vysvetlite stručne pojem „hladová dolina“.

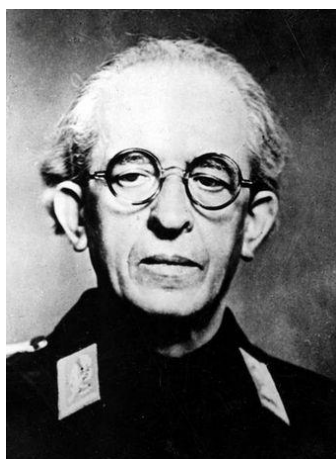
21. Prečítajte si nasledujúci text a nájdite v ňom tri chyby. Zvýraznené slová sú správne a nemožno ich opravovať.

Medzivojnové obdobie sa nesie v znamení búrlivého vývoja fyziky, ktorý sa odrazil v rozvoji výroby umelých materiálov, z ktorých najznámejší sa stal mylon. Preto toto obdobie nazývame éra vlákien.

22. Prečítajte si uvedené charakteristiky a vyberte z nich štyri, ktoré zodpovedajú situácii vojnového slovenského štátu. Do odpovedového hárku stačí napísať len poradové písmená.

- a) mierové súžitie s okolitými krajinami
- b) republikánske zriadenie
- c) relatívna hospodárska prosperita
- d) spojenec Nemecka
- e) rozvoj školstva a vedy
- f) demokratický politický režim
- g) nezávislosť v zahraničnej politike

23. Identifikujte významných slovenských politikov z rokov 1939 - 45 na fotografiách. Napíšte ich mená a priezviská. Ktorý z nich sa v tomto období pomerne rýchlo vytratil z politického života?

A

B

C

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský
Recenzent: PhDr. Anna Bocková, PhD.
Preklad: Ing. Veronika Zsideková
Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2016
Slovenská komisia Dejepisnej olympiády